

קָבֵץ

שיחות מוהרא"ש

דבורים נוראים ונפלאים,
מעוררים מעירים ומחזקים,
אשר מתוך הנחל נובע מקור חכמה נובעים,
להחיות נפש כל חי ומשם ישקו העדרים,
להתחזק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

*

אשר נאמרו בענין

שמיני עצרת ושמחת תורה

על ידי מרן מוהרא"ש שליט"א

יצא לאור לקראת יום שמיני עצרת תשע"ג

על ידי תלמידי מתיבתא היכל הקדוש

חסדי ברסלב

עיר הקדוש ירושלים תובכ"א

שְׁמִינֵי עֶצְרַת וְשִׁמְחַת תּוֹרָה

מוהרא"ש נ"י אומר, שעצם מעלת יום שמיני עצרת ושמחת תורה – אין לתאר ואין לשער כלל, כי אז נשמות ישראל מתיחדות לבד עם הקדוש ברוך הוא, והיא עת רצון גדולה מאד בכל העולמות, כי בשבעת ימי הספוט הקריבו שבעים פרים, בנגד שבעים אמות העולם, ועדין היתה לאמות העולם יניקה מהם, אבל ביום שמיני עצרת מקריבין פר אחד, בנגד נשמות ישראל לבד, ואז הקדוש ברוך הוא אומר לנשמות ישראל, עשו לי סעודה קטנה כדי שאהנה מכם (עין פרוש רש"י במדבר כט פסוק לה), כי אז מתיחדות נשמות ישראל עם הקדוש ברוך לבד, ואיתה בותר הקדוש (נח סד ע"ב) בששנשמות ישראל נמצאות לבד עם המלך בשמיני עצרת, אז הזמן לבקש כל משאלות לבן מלפניו, ובדאי יזכו לקבל הפל, ולכן ראוי מאד להתבודד הרבה אל השם יתברך ביום שמיני עצרת, ולשפך נפשו לפני ה' על כל מה שצריך הן ברוחניות והן בגשמיות, ובדאי ימלא ה' כל משאלות לבו לטובה, כי בשעת שאדם לבד עם המלך אינו מתביש מלבקש ומלפרש לפניו כל פרט ופרט, וכן אין מניעה מצד המלך למלאות מבקשו, שהרי אין אחרים נמצאים שם לקטרג עליו או לקבאות בו, ולכן היא עת רצון גדולה למעלה ולמטה, ואשרי מי

שמונצל השעות הקדושות של שמיני עצרת, בתפילה ובהתבודדות, ו גם בעת שרוקד עם התורה הוא שופך לבו בפנים לפני השם ותברך על כל מה שצריך, כי בכח וזכות שמחת התורה ומשיך על עצמו השפעות קדושות על כל השנה בלה.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שמקבל מפי רבנו ז"ל, שבתפלת מעריב שבלייל שמיני עצרת, בעת שאומרים את תפלת "אמת ואמונה", אז מחלקין בשמים לכל אחד את פרנסתו לכל השנה, ולכן ראוי להתעורר אז להתפלל בכונה גדולה, ולכונן שישפיע השם ותברך פרנסה בהרחבה גדולה, למען נוכל לעסוק בעבודתו ותברך כל השנה מתוך נחת והרחבה.

ואודות הקשר בין השפעת הפרנסה לשמיני עצרת הסביר מוהרא"ש נ"י, שהרי מתפללים אז על הגשם, וחכמינו הקדושים אומרים (תענית כ' ע"ב), גשמים הינו פרנסה, ולכן בשנשמות ישראל נמצאות לבד עם המלך בשמיני עצרת, ראוי לבקש מלפניו ותברך על פרנסת הנפש והגוף, וכוונתו יהיו נמשכים אז כל מיני השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שזה עצם השמחה של שמיני עצרת ושמחת תורה הנהוג אצל כלל ישראל בכל מקום שהם, שאנשים נשים ומתן באים לשמוח בשמחת התורה, כי כלם מרגישים בנפשם את גדל

יִקְרָתֶם וְחַשְׁבֹּתֶם לְפָנַי הַמְּלֹךְ, וְאִפְּלוּ אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים מְאֹד, שְׂאֵין לָהֶם שְׂיִכּוּת אֵל תּוֹרָה כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה, כֻּלָּם בָּאִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה, לְקַבֵּל הַקֶּפֶה וְלִרְקֹד עִם הַתּוֹרָה, וְאֲדַרְבֵּה, רוֹאִים שְׂדִיקָא פְּשׁוּטֵי הָעַם, יוֹחֲפִים עִצְמָם בְּיוֹתֵר לְקַבֵּל הַקֶּפֶה וְלִרְקֹד עִם הַתּוֹרָה, מַה שְּׁלֵכְאֹרְתָה הִיָּה לָהֶם לְהִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד, שְׂתִירֵי לֹא לְמִדּוּ תּוֹרָה כָּל הַשָּׁנָה, וְלֹא הַשְּׁלִימוּ פְּרָשְׁיוֹתֵיהֶם עִם הַצְּבֹר, שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, כְּמוֹ שְׂצִוּוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ח' ע"א), אֲבָל מִחֲמַת תִּקְרָף הַשְּׂמִחָה שֶׁל שְׂמִחַת תּוֹרָה, נִכְנָס בָּהֶם הִרְהוּר תְּשׁוּבָה, אִילֵי בְּשָׁנָה הַזֹּאת תִּתְהַיֶּה לָהֶם שְׂיִכּוּת עִם הַתּוֹרָה, וְרוֹצִים לְכָל הַפְּחוֹת לְהַחְזִיק אֶת הַסֵּפֶר תּוֹרָה בְּיָדָם, וְלִרְקֹד עִמּוֹ.

גַּם יֵשׁ עוֹד לְמוֹד זְכוּת גְּדוֹל עַל פְּשׁוּטֵי הָעַם, שְׂרוֹצִים לִרְקֹד עִם הַתּוֹרָה, כִּי הֲלֹא נִמְצְאִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הִרְבֵּה מְאֻחִיָּהם שְׂלִמְדוֹ אֶת הַתּוֹרָה כָּל הַשָּׁנָה בְּהַתְמַדָּה רַבָּה, וְיוֹם שְׂמִחַת תּוֹרָה הוּא כְּמוֹ שְׂמִחַת הַחַתָּנָה שְׂלָהֶם, וְאִם כֵּן לְמָה לֹא יִרְקְדוּ גַם פְּשׁוּטֵי הָעַם בְּחַתָּנָה זוֹ, כְּמוֹ כֵּן אֵחַ נֶאֱמָר, שְׂרוֹקֵד בְּשְׂמִחָה עֲצוּמָה בְּשְׂמִחַת הַחַתָּנָה שֶׁל אֲחִיו...

וְאָמַר מוֹהֲרָא"ש נ"י, שְׂמוּבָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, שְׂמֹרֵב הַשְּׂמִחָה שֶׁל נְשִׂמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם שְׂמִחַת תּוֹרָה, אֵינן רְשׁוּת לְשִׁטֵּן לְקַטְרֵג עֲלֵיהֶן כְּלָל, וְהוּא מְסַתְּלֵק מִכָּל בֵּית הַכְּנֶסֶת שְׂרוֹקְדִים שֵׁם, כְּבוּשָׁה וְחִרְפָּה

גדולה, והוא מכרח להודות לקדוש ברוך הוא שאין בישראל בכל הארץ, וכן מובא בספרים הקדושים, שמוכל רקוד ורקוד שכל בר ישראל רוקד נברא מזה מלאך, ומלאך מיכאל מונה על כל אלו המלאכים, ומכניסם בהיכל הזכות, וכלם מלמדים זכות עליו ומבקשים בעדו לטובה.

ואמר מוהר"א ש"נ, שאצל רבנו ז"ל היו השמחה והרקודים של שמחת תורה עקר גדול, והיה מעורר את אנשי שלומנו לשמחה מאד אז, כי מן השמחה של שמחת תורה, מתעוררים לאהבת ה' לכל השנה, וכמוכא בספר המדות (אות שמחה סימן כה), על ידי שמחה בשמחת תורה, זוכה לעבד את השם יתברך באהבה, ותמיד בשמחה בא מוהר"א ז"ל לפני רבנו ז"ל אחר שמחת תורה, היה רבנו ז"ל שואל אותו אם היה שמח בשמחת תורה פראוי, כי רבנו ז"ל אהב מאד את העבודות הפשוטות של פשוטי העם, ובפרט עבודת השמחה, וביותר בשמחת תורה, ורצה שירקדו מאד וישמחו בשמחת התורה.

וכן נהגו אנשי שלומנו בכל הדורות לשמחה ולרקוד מאד בשמחת תורה בכל מיני שמחה, והיו מקבלים עליהם כל מיני קבלות טובות על השנה הבאה, ללמד תורה בהתמדה עצומה, מקרא, משנה, גמרא ומדרש. ובפרט להזהר מאד להשלים הפרשה עם הצבור

שנים מקרא ואחד תרגום, ועם פרוש רש"י, כי זה חוב מדברי חכמינו הקדושים, והיא גם סגולה לאריכות ימים ושנים, וכמו שאמרו (ברכות ח' ע"ב) כל המשלים פרשיותיו עם הצבור, משלימים לו ימיו ושנותיו, ומי שנוהר בזה, זוכה לקשר כל יום ויום שלו אל התורה הקדושה, ומרגיש בזה ספוק נפשי מיוחד, והתורה מאירה לו בכל דרכיו, אשרי לו.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שענין התקפות שעושים סביב הבימה בבית הכנסת בשמחת תורה יש בהן סוד גדול, כי מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקיפי מוהר"ן חלק א' סימן כ"א, וחלק ב' סימן ז') שיש אורות הפנימיים ואורות מקיפים, אורות הפנימיים – הם האורות של השגות אלקות הנכנסים לתוך המוח, שיש לכל אחד ואחד השגה בהם, ואורות המקיפים, הם האורות שמקיפים ומסבבים את המוח מבחוץ, ואשר מתנוצצים בו מרחוק, אבל מרב דקותם ועמקותם, אינם נכנסים בפנים, ונשארים כמו כתר המסבב את הראש מבחוץ, ועקר עבודת האדם, להעלות עצמו מדרגא אל דרגא, עד שיפגשו האורות המקיפים לבפנים מוח שלו, ויקבל מקיפים יותר גבוהים, וכן בכל פעם, שהמקיף יפגם בפנים, ויקבל מקיף יותר גדול, והנה בכל הימים הקדושים מראש השנה עד שמיני עצרת, עוסקים בני ישראל בקבלת על מלכותו יתברך, בעבודת התפלה ובמצוות

מעשיות, החל מראש השנה, שתוקעים בשופר, ואחר כך מתענים ביום הכפורים, ואחר כך יושבים בחג הספות בתוך הספה, ונומלים ד' מינים, ומכל המצוות הקדושות האלו נעשים מקיפים גבוהים ועצומים המסמכים נשמות ישראל מבחויץ, והם מחפים להבנם לפני המוח שלהם, ולהאיר בתוך פנימיותם אור שכינת עזו ותרבה, ולכן ביום האחרון שהוא שמיני עצרת ושמחת תורה, שאז בני ישראל שמחים לבד עם הקדוש ברוך הוא, אז מרבים מאד בהקפות סביב הבימה פעם אחר פעם, לרמוז שבכת שמחת התורה, אנחנו מכניסים את כל אורות המקיפים לתוך המוח שלנו, וזוכים להרגיש אמתת מציאותו ותרבה בפנימיות נפשנו, ונקפו אותנו מקיפים אחרים קדושים וגבוהים מאד, שישמרו אותנו כל השנה בלה.

ואמר מוהרא"ש נ"י, אשר מגדל האורות היורדים על נשמות ישראל באותה עת, ראוי להצטרף מאד לכל מקום שרוקדים לכבוד התורה, ולשמוח עמהם, וכמו שמעיד רבי חיים ויטאל ז"ל על רבו האריז"ל (פרי עץ חיים שער הלילוב פרק ח'), שהיה האריז"ל הולך לפני ספרי התורה בשמחת תורה, והיה מרקד ומרנן ושמח בכל יכלתו בכל הז' הקפות, ואחר כך בשתי הולך לבית הכנסת אחר, שהיו מתאחרים שם, והיו עושים את התקפות עם הספרים, היה האריז"ל עוד הפעם מסבב עמהן, ומרקד ומרנן בשמחה גדולה, וכן אם

נתאחרו בבית הכנסת אחר, הִיה עוֹשֶׂה גַם בֵּן הַקְּפוֹת, עֵינַי שָׁם, כִּי מִגְדֵּל הָאוֹרוֹת הַיּוֹרְדִים עַל נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאוֹתָהּ עֵת, כִּי שְׂמֻצְמָרָף אֵל הַשְּׂמֻחָה, זֹכֶה לְקַבֵּל אִזּו מוֹחִין תְּדוּשִׁים, אֲשֶׁרֵי הַזֹּכֶה לְשֵׁמוֹת בְּשֻׁמְחַת תּוֹרָה בְּרֵאוֹי.

וְסֵפֶר מוֹהֲרָא"ש נ"י, שְׁפַעַם רְקֵדוּ תִּלְמִידֵי הַבַּעַל הַשֵּׁם טוֹב זי"ע בְּבֵית מִדְרָשׁוֹ בְּשֻׁמְחַת תּוֹרָה בְּשֻׁמְחָה עֲצוּמָה, וְהָיֹת שְׂהָיו צְמֵאִים, הִלְדוֹ אֶחָד מֵהַתְּלִמִּידִים בְּכָל פֶּעַם לְהִבְיֵא יוֹן מִן הַמְּרִתָּף שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זי"ע, כְּדֵי יִשְׁתּוּ הַתְּלִמִּידִים, וְיִרְבּוּ בְּשֻׁמְחַת הַתּוֹרָה, כִּי הִיה לְבַעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע מְרִתָּף מִיְחָד, שְׂהַחֲזִיק בּוֹ יוֹן שְׂהַכִּין בְּעֲצוּמוֹ לְקְדוּשׁ וּלְהַבְדִּילָה לְכָל הַשָּׁנָה, וּכְשֶׁרֵאֲתָה אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זי"ע שְׂלוֹקָחִים כָּל כֶּף הַרְבֵּה יוֹן, פְּתַחְדָּה שְׂלֵא יִשְׂאֵר יוֹן לְבַעַל שֵׁם טוֹב זי"ע בְּעֵבוֹר קְדוּשׁ וּלְהַבְדִּילָה, וְלִכֵּן הִלְכָה אֵל בְּעֵלְהָ וְאִמְרָה לוֹ, שְׂיִגִּיד לְתִלְמִידִים שְׂיִפְסִיקוּ מִלְרְקֵד וּמִלְשִׁתוֹת, כִּי לֹא יִשְׂאֵר יוֹן בְּמְרִתָּף, אִזּו אָמַר לָהּ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, טוֹב דְּבִרְתִּי, לְכִי בְּעֲצוּמָה לְהַגִּיד לְתִלְמִידִים שְׂיִפְסִיקוּ לְשִׁתוֹת וְלְרְקֵד, וְהִלְכָה וּפְתַחָה אֶת הַדֶּלֶת שֶׁל בֵּית הַמִּדְרָשׁ, וְרָאָה אֵשׁ נִרְאָה מְאֹד מְסַבֶּכֶת אֶת כָּל הַתְּלִמִּידִים הַרוֹקְדִים בְּשֻׁמְחַת הַתּוֹרָה, וְאִזּו הִלְכָה בְּעֲצוּמָה אֵל הַמְּרִתָּף וְהִבְיֵאָה לָהֶם עוֹד יוֹן לְשִׁתוֹת כְּדֵי שְׂיִרְבּוּ בְּשֻׁמְחָתָם.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שאף על פי שאין מנהגנו לשתות יין בעת הקפות לכבוד שמחת התורה, כי אין לדמות המוחין שלנו היום אל המוחין של תלמידי הבעל שם טוב זי"ע, שהיו נוהרים מאד משכרות, וידעו לשתות במדה ובמשקל הראוי, וכן הזהירנו רבנו ז"ל מאד להשמר משכרות (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כו), אף על פי כן רואים מהספור את גדל כחם של הרקודים של שמחת תורה, שיש בכחם להוריד אש קדוש מן השמים, ולהאיר על נשמתו אור עליון, ואל זה יכול כל אחד ואחד לזכות, כפי התעוררותו והתלהבותו ברקודים לכבוד שמחת התורה.

עוד ספר מוהרא"ש נ"י, שפעם בשמחת תורה, ראתה מרת אדל ע"ה בת הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שאחד מן התלמידים יושב מן הצד ואינו רוקד עם שאר התלמידים, ושאלה אותו על זה, ואמר לה, כי נקרעה לו הנעל, ואינו יכול לרקד עם החברים, אזי ענתה ואמרה לו: אם אביא לך נעלים חדשות, האם תבטיחו לי בן זכר לשנה הבאה? אזי ענה ואמר לה: בן בודאי, אם תביאי לי נעלים חדשות, אבטיח לך בן זכר לשנה הבאה, והלכה והביאה לו נעלים חדשות, ובאותה שנה נולד לה הרב הקדוש רבי ברוך מפעזיבון זי"ע, הרי רואים את גדל כחם של ישראל בשמחת תורה, ולכן

אֲשֶׁרִי תִזְכֶּה לְשִׂמְחָה אֲזוּ בְּרֵאוּי, וְאֲזוּ יְמוּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שְׂמֻחָה עַל כָּל
תְּשֻׁנָּה בְּלֵה.

